

שמחה לארצך

שיחת הרה"ג זלמן ברוך מלמד לפרשת כי תבוא

השמחה בארץ ישראל • התחדשות תמידית במצוות ובקשר בין ישראל לקב"ה • קבלת מלכות שמים בארץ ישראל • הזכות להיות בארץ ישראל • סגולת הארץ וסגולת ישראל • הבריתות של ישראל עם הקב"ה • זהירות מחטאים בסתר • עומק התוכחה – אהבת ה' לישראל • איך קוראים את התוכחה • דורנו – טוב מבפנים שמוסתר

השמחה בארץ ישראל

נאמר בפרשה:

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשפן שמו שם (דברים כו, א – ב).

אומר אור החיים שכל מקום שכתוב 'והיה' – לשון שמחה. 'והיה כי תבוא אל הארץ', כשבאים אל הארץ יש שמחה, החיים בארץ ישראל ממלאים את האדם בשמחה. ספר 'חרדים' אומר שכל מצווה ומצווה צריך לקיים בשמחה כמו שראינו בפרשה זו "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כח, מז), ומצוות יישוב ארץ ישראל היא מצווה תמידית שאדם מקיים אותה כשהוא נמצא בארץ ישראל, והוא צריך לקיים אותה בשמחה. לכן מי שנמצא בארץ

ישראל חייב להיות תמיד בשמחה, כי צריך לקיים את מצוות יישוב ארץ ישראל בשמחה.

מהמילים "אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה וְיִרְשָׁתָהּ וַיְשִׁבְתָּ בָּהּ", מונה אור החיים ארבע מצוות. המצווה הראשונה היא לזכור שה' אלוֹקֶיךָ נוֹתֵן לְךָ נַחְלָה, אתה לא בא לשם בכוחך שלך, אלא ה' אלוֹקֶיךָ הוא זה שנותן לך את הארץ.

"וְיִרְשָׁתָהּ" - פירושו של דבר שגם אם יש לעם ישראל די מקום לשבת בארץ ובחלק אחר בארץ ישראל מחזיקים נוכרים, עדיין יש מצווה של 'ירשתה' - לרשת את כל הארץ, כי ארץ ישראל שייכת לעם ישראל ולא לאומה אחרת. כך כותב גם הרמב"ן לגבי מצוות יישוב ארץ ישראל (השגות למצוות עשה לרמב"ם מצוות עשה ד'), שלא נניח את הארץ ביד אומה אחרת. כשיש מציאות של נכרים בארץ ישראל שורה עליה רוח של טומאה, והיא צריכה להיות של עם ישראל בלבד.

"וַיְשִׁבְתָּ בָּהּ" - המצווה לא רק לרשת את הארץ מנוכרים, אלא גם 'וישבת בה', כמו שאומר הרמב"ן שלא תכבוש את ארץ ישראל ותלך לשבת במקום אחר. שני חלקים: מצווה אחת 'ירשתה', והמצווה השנייה 'וישבת בה'. זוהי מצוות יישוב ארץ ישראל שחכמים דברו הרבה מאד על מעלתה.

המצווה הרביעית "וְלִקְחָתָּ מֵרֵאשִׁית" - מצוות הביכורים, שהיא מלמדת אותנו לזכור להודות לריבונו של עולם על כל הטוב. ביכורים הם הדבר הראשיתי, ההתחלה של המצוות, המתנות, שאדם נותן מגידולי ארץ ישראל. אחרי הביכורים באה התרומה ומעשרות ומעשר עני. וכבר בהתחלה שאדם מרגיש את השפע שהקב"ה נותן לו – יש לו להודות. ואיך להודות - בכל שנה ושנה לחזור ולהודות להקב"ה על כל הטוב שהוא היטיב עמנו מאז ומעולם. מאז אברהם אבינו, מאז ארמי אובד אבי, מאז יציאת מצרים. לראות את כל הטוב שהקב"ה היטיב לנו ולהודות לו. לזכור תמיד שכל הטוב האלוֹקִי שהקב"ה נותן לנו בכל שנה ושנה, זה המשך מהשפע האלוֹקִי שהקב"ה משפיע על עמו ישראל.

התחדשות תמידית בקבלת המצוות ובקשר בין ישראל לקב"ה

בהמשך הפרשה:

היום הזה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצְוָךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים וְשִׁמְרַת וְעִשִׂית אוֹתָם בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ: אֵת ה' הָאֱמֶרֶת הַיּוֹם לֵהֵיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו וּלְשַׁמֵּר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וּלְשַׁמֵּעַ בְּקוֹלוֹ: וְה' הָאֱמִירְךָ הַיּוֹם לֵהֵיוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָה כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְךָ וּלְשַׁמֵּר כָּל מִצְוֹתָיו (דברים כו, טז–יח).

שלוש פעמים מדגישה התורה את המילה 'היום', ואחר כך חוזרת שוב:

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִסְכַּת וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִית לְעַם לֵה' אֱלֹהֶיךָ (דברים כז, ט).

רש"י מפרש – 'היום הזה' – 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים'. כל הזמן צריך להתחדש. בכל יום יש לראות את דברי התורה שהקב"ה מצווה אותנו כחדשים. וכן על הפסוק 'את ה' האמרת היום... וה' האמירך היום' – רש"י מבאר שאין עוד מילה כמו 'האמרת' שחוזרת במקרא, 'ולי נראה שהוא לשון הפרשה והבדלה' כלומר שהפריש אותך וייחד אותך. אם כן, 'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים' מכון לא רק לגבי המצוות והחוקים והמשפטים, אלא גם לגבי 'האמרת'. בכל יום הקב"ה בוחר בנו מחדש להיות לו לעם סגולה, ובכל יום אנחנו מייחדים את ה' שהוא אלוקינו ומקבלים עלינו עול מלכות שמים. הוא שלנו ואנחנו שלו.

קבלת מלכות שמים שלמה רק בארץ ישראל

למה לא כתוב 'האמרנו היום את ה' להיות לנו לאלוקים', למה משה מדבר אל ישראל בלשון נוכח, ולא כולל עצמו בתוך כלל ישראל, אלא שמשו מדבר אל עם ישראל שנכנס לארץ ישראל. ומי שנכנס לארץ ישראל, ה' נעשה לו לאלוקים. כי כל הדר בחוץ לארץ כמי שעובד עבודה זרה, כמי שאין לו אלוה. ומי שדר בארץ ישראל כמי שיש לו אלוה (כתובות קיא:). ומשה אומר היום, לא רק היום בבחינת 'כל יום יהיו בעיניך כחדשים' שזה גם דרש. אלא 'היום' הכוונה היא עכשיו,

בתקופה הזאת, שהולכים להיכנס לארץ ישראל, ריבוננו של עולם נעשה לנו לאלוקים ואנחנו נעשים עמו כי המקום גורם. המקום של ארץ ישראל הוא מקום טהור, מקום שיש בו השראת השכינה, מקום שבו אפשר לקבל מלכות שמיים בטהרה, בלי שום חציצות. בחוץ לארץ יש טומאה, טומאת ארץ העמים, יש כמה וכמה מחיצות שדרך שם משתלשלת השכינה. בארץ ישראל יש שפע של שכינה בלי מחיצות, ולכן "את ה' האמרת היום להיות לך לאלוקים", זה מכוון לעם ישראל שנכנסים לארץ ישראל, אתם מקבלים עליכם עול מלכות שמיים אמיתית, והקב"ה מופיע עליכם.

גם הסגולה מופיעה. הקב"ה בחר בנו להיות לו עם סגולה, עם מהות אלוקית ותוכן אלוקי. להיות עם שמחובר לריבוננו של עולם, והטבע של האמונה ויראת ה' הם הטבע של עם ישראל. הטבע הזה מופיע בארץ ישראל. בחוץ לארץ זו רק השתלשלות, ובארץ ישראל, הטבע הזה מופיע בטהרתו. הסגולה האלוקית קשורה בסגולת הארץ. ארץ ישראל ארץ ה', ועם ישראל עם ה', וכשהארץ והעם ביחד, הסגולה הזו מופיעה בשלמותה.

הזכות הגדולה להיות בארץ ישראל

זכינו להיוולד בארץ ישראל ולחיות בארץ ישראל. דורות על דורות, צדיקים יראים, אמוראים, ראשונים ואחרונים, לא זכו להיכנס לארץ ישראל. התפללו, ביקשו, התחננו ולא זכו, ואנחנו זכינו. צריכים לדעת להודות להקב"ה על זה. כמו שר' זירא שהוא הגיע לירדן והיה קשה לו לעבור הוא תפס בחבל וקצת הסתכן ועבר את הירדן, אז אמר לו גוי אחד: 'עמא פזיזא למה אתה מסתכן?' אז הוא ענה לו: 'דוכתא דמשה ואהרן לא זכו מי אמר שאני אזכה? (שבת פח.). אי אפשר להמתין, מי יודע אולי ייווצר איזה עיכוב, אז הוא קופץ ועובר את הירדן. אומר הזהור שלכן משה אומר לישראל "אתם" בלשון נוכח, כי אתם תיכנסו לארץ ישראל ולכם יהיה ה' לאלוקים. אומר את זה משה רבינו שאין כמוהו דבוק לריבוננו של עולם, והוא אומר לישראל כשאתם תיכנסו לארץ ישראל תהיו במדרגה יותר גדולה. כמובן במובן מסוים, סגולי.

סגולת הארץ וסגולת ישראל

מי שמודע לזה שיש סגולת ישראל, מבין שמהשורש הזה, כל המעשים שאדם עושה, מקבלים את המשמעות האלוקית שלהם. הקב"ה טבע בנו טבע של סגולה. אפילו שגוי שמקיים מצוות יש לו על זה שכר, או לומד תורה יש לו איזה שהוא שכר, אבל זה משהו אחר, זה משהו שהוא לא שלו, זה לא עצמי. אבל עם ישראל, עם סגולה, ומה שהוא עושה, זה בא מתוך העצמיות שלו. זה לא משהו אחר, זה לא איזה תוספת שהוא מוסיף על עצמו במעשים טובים, אלא במעשים אלו הוא מבטא את הנשמה שלו ומגלה אותה מן הכוח אל הפועל. זו עניינה של הסגולה. והסגולה הזאת מופיעה בארץ ישראל. ארץ ישראל היא ארץ שיש בה סגולה, ועל ידי הסגולה של ארץ ישראל, מתגלה הסגולה של עם ישראל. זה מה שנאמר, היום, על גבול ארץ ישראל שנכנסים לארץ ישראל:

אֵת ה' הָאֲמַרְתָּ הַיּוֹם לְהָיִית לְךָ לְאֱלֹהִים וְלָלַכְת בְּדַרְכָּיו וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ, וְה' הָאֲמִירְךָ הַיּוֹם לְהָיִית לּוֹ לְעַם סִגְלָה כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְךָ וְלִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹתָיו, וּלְתַתֶּךָ עֲלִיוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה וְלִשְׂמֹעַ וּלְתַפְאָרֶת וְלְהִתְדָּעַם קֹדֶשׁ לְה' אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר (דברים כו, יט).

לא כולם מדגישים את הנקודה הזאת של הסגולה ומבינים את גודל עניינה. כשמבינים את גודל עניינה, מבינים שכל אחד מישראל, באיזה מצב רוחני שהוא יהיה, יש בו סגולה אלוקית, ויש בו נקודה של אור טובה מאוד. וגם אם יש בו מעשים קטנים ומעטים רעים, לעומתם הערך של כל מעשה טוב שהוא עושה, אם הוא מקושר עם עם ישראל וארץ ישראל, יש לזה משמעות גדולה ועצומה מאוד, מפני שזה מופיע את הסגולה שלו.

מספר הבריתות של ישראל עם הקב"ה

נמשיך בפרשה: "אֵלֶּה יַעֲמְדוּ לְבְרֵךְ אֶת הָעָם עַל הַר גְּרִזִים בְּעֵבְרָכֶם אֶת הַיְיָדָן" (דברים כז, יב). שלוש פעמים הקב"ה כרת ברית עם ישראל, פעם אחת בהר סיני

פעם שנייה בערבות מואב, ופעם שלישית יש דעות בזה, בהר גריזים או במשכן. הגמרא במסכת סוטה (לז. - לז.): אומרת שעל כל מצווה ומצווה נכרתו שש עשרה בריתות. כיצד - על כל מצווה ומצווה הקב"ה ציווה אותנו לקיים שזה עשה, וגם הזהיר אותנו שלא לעבור עליה בלא תעשה, זה שתים. וכל מצווה ומצווה הקב"ה ציווה אותנו ללמוד וללמד לשמור ולעשות, כלומר ארבע מצוות בכל מצווה. אם כן יש לנו שמונה בריתות לכל מצווה. וכל מצווה ומצווה הקב"ה ציווה את כלל ישראל וגם את כל אחד ואחד מישראל, יוצא שכל אחד מצווה גם בתור חלק מהכלל וגם כאדם פרטי. וגם את הכלל ה' ציווה גם בחיוב וגם בשלילה, וכן ציווה 'ללמוד ללמד לשמור ולעשות'. נמצא שעל כל מצווה ומצווה שהקב"ה כרת עם כל אחד מישראל בהר סיני ישנם שש עשרה בריתות. ושלוש פעמים הקב"ה כרת איתנו ברית. אז 3 כפול 16 זה 48. יוצא שיש ארבעים ושמונה בריתות שכרת הקב"ה עם כל אחד מישראל.

ממשיכה הגמרא ואומרת כל אחד מישראל הוא ערב על כל ישראל, על שישים ריבוא. זאת אומרת שאת ה- 48 יש להכפיל ב-60 ריבוא שכל אחד ערב על כל אחד ואחד מישראל, וזה יוצא עשרים ושמונה מיליון ותשע מאות ושישים ושמונה אלף בריתות שהקב"ה כרת עם כל אחד מישראל. ויש תרי"ג מצוות, אז צריך להכפיל את העשרים ושמונה מיליון בתרי"ג. יוצא שיש לנו שבעה עשר מיליארד שבע מאות וחמישים ושבעה מיליון שלוש מאות ושמונים וארבעה אלף בריתות עם כל אחד מישראל, זו דעת רבי שמעון בן יהודה. ולדעת רבי אליבא דרבי שמעון כל אחד הוא ערב על הערבות של כל אחד, אז צריך להכפיל את המספר הזה שוב פעם בריבוא. יוצא מספר מאוד גדול. עשרה טריליארד שמונה מאות ושבעים ושלושה מיליארד, חמש מאות עשרים ותשעה מיליון שלוש מאות ותשעים ושנים אלף בריתות עם כל אחד מישראל, זה על פי הגמרא.

אנחנו לומדים מכאן, איזה חיבור יש לכל אחד ואחד מישראל לריבוננו של עולם. כמה תאים יש לכל אחד בגוף, אולי כמספר הזה - כל תא כאילו יש לו ברית מיוחדת עם הקב"ה. כל האדם מחובר אל הקב"ה בברית עמוקה מאוד. הקב"ה כרת ברית עם ישראל, והברית הזאת היא מוחלטת. ישראל מחוברים אל הגדולה

האלוקית, יש בהם נשמה עליונה אלוקית, ועל כן, ומתוך כך, מתוך היסוד הסגולתי הזה, כל מעשיהם מקבלים את המשמעות הגדולה של סגולת ישראל.

הערבות הזו מלמדת אותנו שאדם צריך לדעת שהוא ערב על כל ישראל במובן מסוים. מצד אחד, הערבות הזו מפחידה, מדוע אני אחראי לכל מה שאנשים אחרים עושים. מצד שני הוא גם ערב עלי והיות ומידה טובה גדולה ממידת פורענות, אז הזכויות של כלל ישראל הן עצומות, ועל כן כדאי מאוד להיות בערבות הכללית הזו כי ההדדיות הזו מחברת את כולם אל הכלל, והכלל הוא במדרגה עליונה מצד שכל אחד מביא את הגודל שלו אל הכלל.

הזהירות מחטאים בסתר

כשישראל עומדים בהר עיבל ובהר גריזים, אז יש גם "א ארורים שישראל אומרים. כל הארורים האלה הם אזהרות מיוחדות על עבירות שבסתר. "אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסֵּכָה תוֹעֵבַת ה' מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשֵׁם בְּסֵתֵר", מקלל אביו ואמו בתוך הבית, מסיג גבול רעהו בסתר, משגה עיוור בדרך, מטה משפט. אחר כך מתחילים ארורים של עריות בתוך המשפחה - אשת אביו, הבהמה, אחותו, חותנתו, אנחנו שומעים לפעמים בתקשורת על מצבים כאלה שיש גילוי עריות בתוך המשפחה. למה האזהרות האלה דווקא על דברים שבסתר?! רבי יוחנן בן זכאי אמר לפני פטירתו לתלמידיו: אני מברך אתכם 'שיהיה מורא שמיים עליכם כמורא בשר ודם' (ברכות כח:): התפלאו התלמידים, זו הברכה שיהא מורא שמיים עליכם כמורא בשר ודם. אמר להם: כן, כשאדם יודע שמישהו רואה אותו, הוא מתבייש לעשות את העבירה ונמנע ולא עושה. אנשים מעיזים לעשות עבירות בסתר ולא בגלוי, אז אם יהיה מורא שמיים עליכם כמורא בשר ודם לא תעשו את העבירות האלה, כך אומר רבי יוחנן בן זכאי. התלמידים חושבים שצריך הרבה יותר מזה, מורא שמיים צריך להיות פי אלף! אבל המינימום הזה הוא מפני שבסתר אנשים לא מתביישים ועושים עבירות. ויש בזה צד שזה יותר חמור מחטא שאדם עושה בגלוי. כי כשאדם עושה בסתר כדי שאחרים לא יראו אותו, הוא חושב שגם הקב"ה לא רואה אותו, וזה חמור מאוד. אדם צריך להיות אמיתי

מאוד שיהיה מורא שמיים עליו בסתר כמורא בשר ודם בגלוי. לדעת שהקב"ה רואה אותו בכל מקום. אין דבר כזה בסתר מהקב"ה. לחיות את האמונה הבריאה הזאת שאין בסתר. רואים אותך, אתה מצולם, אתה נשמר, אין מקום שאין מצלמות, יש מצלמות אלוקיות בכל מקום. כל העולם מרושת במצלמות אלוקיות, בכל חדרי החדרים, בכל המקומות, גם במיטות. זו ההדרכה להגיע להתבוננות הזאת.

עומק התוכחה מראה אהבת ה' לישראל

ואחר כך הפרשה עוברת לתוכחה. תוכחה איומה ונוראה ממש, אך דווקא דרכה מתגלה המעלה של עם ישראל.

ישבו חכמים ואמרו שהתוכחה שבפרשת בחוקותי פחות גדולה והתוכחה בפרשת כי תבוא גדולה מאוד. בסוף התוכחה של פרשת בחוקותי נאמרו נחמות, הבטחות, ו"חביבות ישראל" כלשון הזוהר, ומופיע הפסוק: "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאָף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר" (דברים כו, מב). ובמשנה תורה אין הבטחות בסוף התוכחה. הצטערו חכמים שרבי שמעון בר יוחאי לא נמצא איתם ולא יכול להסביר להם פשר הדבר, מדוע אין נחמות בסוף התוכחה בפרשת כי תבוא. באותה תקופה רבי שמעון בר יוחאי התחבא במערה, ולא היה עם החכמים.

הזוהר מספר שיום אחד הסתכל ר' יוסי בר' יהודה וראה יונים עפות ויונה אחת מאחרת אחרי כל היונים. אז הוא קרא לה: יונה, את כביכול הסמל של עם ישראל עוד מזמן המבול, אולי את יכולה לעשות שליחות. הסתובבה היונה וירדה, ור' יוסי כתב פתק ושלח אותו עם היונה לרבי שמעון בר יוחאי. לקחה היונה בפייה את הפתק הזה, עפה והגיעה לרשב"י. ראה רשב"י את הפתק והצטער על שאין הוא לומד עם החכמים, ועל שהחכמים אינם מבינים. כל יום היה אליהו לומד עם רשב"י, ואליהו בא באותו היום וראה שרשב"י מצטער, ואמר לו אליהו, התוכחות החזקות והאימות הם משל לאבא שרוצה שהבן שלו יתנהג כהוגן והוא צועק עליו צעקות אימות ונוראות, אבל בפועל הוא לא רוצה לקיים את הדברים

הקשים אלה. הוא מזהיר את בנו באזהרות מאוד קשות כי הוא לא רוצה שהבן שלו ייכשל בשום דבר רע. למעשה הוא לא מתכוון לקיים אותם. הוא רק רוצה שהבן ידע להיזהר מאוד. והוא עושה זאת מתוך אהבה. והרמז לכך בתוך דברי התוכחה "גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך עד השמדך" (דברים כח, סא), יעלם כתוב במ' לא יעלה אלא יעלם, מלשון יעלים. את כל המכות הוא יעלים. הוא לא יביא אותם. 'עד הישמך' ולגבי 'הישמדך' כבר הבטיח הקב"ה שהוא לא ישמיד את עם ישראל. יש כמה פעמים בתוכחה שכתוב 'עד הישמך', כלומר ה' יעלים את כל המכות האלה עד הישמך', והרי יש הבטחה שלא יגיע זמן של 'הישמדך'. זאת אומרת אלו יותר אזהרות חמורות כדי למנוע מעם ישראל שיחטאו. כך הזוהר מפרש את עניינה של התוכחה.

כמובן התוכחה גם נשארת כפשוטה, לדעת כמה זה חמור שלא עושים את רצונו של הקב"ה. אבל אנחנו תמיד לומדים מזה דברים נוספים. מהעונשים אפשר ללמוד על גודל השכר. לצערנו הרב, כמעט כל הדברים שנמנו בתוכחה – נתקיימו. אמנם הקב"ה לא רצה לקיים אותם, הוא רצה רק שניזהר, אבל בסופו של דבר כמעט כל הדברים התקיימו. ויש כאן רמז בפרשה שגם הגאולה תהיה כך. אומר הזוהר במקום שיש צרה הכי גדולה, שם רמוזה הגאולה. "וְהָיוּ חַיִּיךָ תְּלָאִים לְךָ מִנְּגִד וּפְחָדָת לְלֵלָה וַיּוֹמֵם וְלֹא תִאֶמֶן בְּחַיִּיךָ (דברים כח, סו). אני רוצה ללמוד מזה כמו שהרמב"ם למד מ'הוי זהיר במצווה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות', אומר הרמב"ם שלפי העונש אנחנו יכולים לדעת את גודל השכר. אם העונש על שבת הוא חמור מאוד, זה סימן שאדם שומר שבת יש לו שכר עצום! אם העונש על חילול שבת הוא כליה גמורה, אז הקיום של השבת זו חיות ונשמה חדשה ועליונה שהקב"ה נותן לאדם בשבת. וכן בקרבן פסח ומילה שעונשם כרת, אנו יודעים כמה שכר גדול יש לאדם שמקיים מצוות אלו. וכן בכל דבר ודבר, לפי העונש – השכר, ולפי התוכחה אנחנו יכולים ללמוד כמה גדול השכר כשישראל עושים רצונו של מקום. יש להפוך את כל הדברים לצד החיובי, ולראות כמה גדול יהיה השכר שעם ישראל יקבל כשיעשה רצונו של מקום.

איך קוראים את התוכחה

מספרים שבעל קורא אחד היה קורא אצל אחד מגדולי הצדיקים, ושנה אחת הוא כבר לא יכול לקרוא והגיע בעל קורא חדש, ואותו הצדיק כששמע את התוכחה – התעלף. דברים כאלה איומים ונוראים, הוא נבהל. שאלו אותו: 'מה קרה? אז הוא אמר: 'כל השנים שמעתי דברים אחרים'. אצל בעל הקורא הקודם אלו היו דברים אחרים לגמרי, עכשיו פתאום בעל הקורא הזה קורא כפשוטו, נבהל והתעלף. תלוי איך קוראים. אפשר לקרוא את זה כפשוטו, ובוודאי זה גם כפשוטו, אבל יש בזה גם עומקים גדולים. זה מה שהזהר מתכוון להגיד שבתוך התוכחה הקשה הזאת יש משמעות עמוקה מאוד. מהתוכחה הזאת אנו לומדים כמה הקב"ה אוהב אותנו. האזהרות האלה מביעות כמה אכפת לו מאיתנו, כמה הקב"ה מזהיר אותנו, "כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ" (משלי ג, יב), וכגודל האזהרות, גודל אהבת ה' אותנו.

דורנו – טוב מבפנים ורע מבחוץ

אנחנו מקווים שאנחנו כבר אחרי כל התהליכים הארוכים הללו, אחרי כל הייסורים והמרוקים שהתמרקנו והזדככנו מאוד. ואנחנו בתהליך של חזרה לארץ ישראל, תהליך של גאולה, והתקדמנו מאד באופן פנימי.

אנשים מסתכלים בחיצוניות, וחושבים שהיום המצב של הדור שלנו הוא מצב לא מושלם, המצב קשה, יש חושבים שהמצב קשה מאוד. אבל בתיקוני זוהר כתוב אחרת – שהדור האחרון הוא טוב מבפנים ורע מבחוץ, הרב מביא את זה באיגרת תקנ"ה. יש דורות ויש אנשים שהם טובים וצדיקים גדולים מבחוץ ובפנים לא. ויש להיפך, אנשים שבפנים הם טובים מאוד, ובחוץ הם לא טובים. איך יכול להיות דבר כזה, אדם בלב שלו טוב ועושה דברים רעים?

יש עומקים פנימיים, יש סגולה, יש תוכן פנימי, ויש חיצוניות. יכול להיות מצב כזה שמישהו מבחוץ חושב שהוא צדיק, ובעצם משהו מקולקל מוביל את כל המעשים הטובים שלו. החיצוניות לא כפנימיות. יכולה להיות חיצוניות טובה,

ופנימיות מאוד רעה, ויכול להיות להיפך, פנימיות מאוד טובה וחיצונית מאוד רעה. בתיקוני זוהר אומר שהדורות האחרונים, מבפנים הם מאוד טובים ומבחוץ – לא. הקליפות החיצוניות מסתירות את הטוב הפנימי. הדורות כל הזמן בתהליך של התקדמות, מבחוץ לא רואים את זה, אבל בפנים כן רואים. זה הזיכוך שעם ישראל עובר. כלל ישראל כל הזמן מזדכך, הפרטים מופיעים אחרת, אך לפני ולפנים כל הזמן יש הזדככות והתקדמות.

אנחנו מקווים שהפנימיות הטובה הזאת – תתגלה. זה העניין של הגאולה השלמה שהפנימיות תתגלה. ובע"ה נזכה לגלות את הסגולה הפנימית שלנו, של כל אחד ואחד, ושל כולנו ביחד. ונזכה במהרה לגאולה שלמה, ולשנה טובה ולכתיבה וחתימה טובה.

השיחה נמסרה בשנת התשפ"א

לקבלת שיחה שבועית במייל או בווטסאפ,

שלחו הודעה לכתובת bogrim@yeshiva.org.il, או למספר 0547881227

ניתן לצפות בשיחה באתר ישיבה - www.yeshiva.org.il

השיחה השבועית משודרת בשידור חי במוצאי שבת, כשעה לאחר צאת השבת

ניתן להאזין בשידור חי גם דרך חיוג לטלפון 02-6643149 שלוחה 11

